

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Kikker in de kou

Tekst en illustraties: Max Velthuijs

Leopold; 2023 (38ste druk sinds 1992): groot prentenboek; 12 bladzijden; prent op linker- en rechterbladzijde en 3 grote prenten over beide bladzijden; blokjes tekst van 2 tot 6 regels.

Brrr... wat doet Kikker daar nou buiten in de sneeuw? Het ziet er niet naar uit dat hij het naar zijn zin heeft. Zijn vrienden, Eend, Varkentje en Haas, genieten juist van het ijs en de sneeuw en proberen Kikker over te halen met ze mee te doen. Maar nee, met zijn blote kikkervelletje heeft hij het veel te koud en blijft hij liever binnen bij de kachel. Tot het hout voor de kachel op is en hij wel naar buiten moet. Het wordt een barre tocht maar gelukkig redden zijn vrienden hem. Ze brengen hem thuis en zorgen voor hem. Zo komt de dag dat de winter voorbij is en hij dolgelukkig naar buiten rent. Dan zeggen zijn vrienden tevreden: 'Wat zou de wereld zijn zonder Kikker? Niks!'. En daar zijn je peuters het vast roerend mee eens!

Voor peuters

Kikker is een geliefd boekenvriendje van veel kinderen. Zij weten precies hoe hij eruit ziet en hoe hij zich gedraagt. Hij is blijmoedig, soms ook bang, verdrietig, dapper en tevreden en hij heeft trouwe vrienden met wie hij zijn leventje deelt. Kikker in de kou is een verhaal dat kinderen rond drie jaar goed begrijpen. Ze weten hoe het voelt om het koud te hebben en dat Kikker naar buiten moet om hout te zoeken voor de kachel. Ze voelen mee hoe zielig hij is wanneer hij doodmoe in de sneeuw neervalt en zijn opgelucht als zijn vrienden hem op tijd vinden en goed verzorgen. Die geborgenheid hoort bij jonge kinderen en je geeft ze dit aangename gevoel vooral door dit boek voor te lezen in de winter als het buiten koud is en binnen veilig en warm. Door voor te lezen aan kleine groepjes kun je je goed afstemmen op ieder kind en goed aandacht geven aan de prenten en fijne tekst.

Vorbereiden

Lees het boek eerst zelf en 'proef' hoe rijk de taal is. Doe dat hardop zodat je de intonatie goed te pakken krijgt. Vereenvoudig de tekst niet want het geeft niks als de kinderen niet alle woorden kennen. Dat komt wel bij herhaald voorlezen. Suggesties voor de eerste keer voorlezen:

- Prent 2: Lees: *Tot zijn verwondering zag hij dat alles wit was.* Kijk verwonderd en voeg toe: 'Kikker denkt: Wat zie ik nu? Het ziet er buiten heel anders uit dan toen ik naar bed ging.'
- Prent 4: 'Waarom kan Kikker zich niet wassen?', 'Wat is er met het water gebeurd?', 'Het is zo koud, het water is ijs geworden.', 'Als ijs smelt wordt het weer water.'
- Prent 7: Lees: *Jij hebt een warm verenpak aan, ik ben maar een naakte kikker.* Leg uit dat een eend veren heeft en daarom geen last heeft van de kou. 'Kikker is naakt, hij is bloot, brrr...'
- Prent 12: Tekst en prent zijn zo sprekend dat je goed met je stem, mimiek en houding weergeeft hoe Kikker zich voelt. *Hij strompelde treurig weg is leuk om voor te doen.*
- Prent 16: Vraag de kinderen wat de vrienden nu nog meer kunnen doen om Kikker weer beter te maken, of: 'Wat gaan ze nu doen denken jullie?'
- Prent 17: Lees: *Eend sprak hem moed in.* 'Hoe zouden jullie Kikker moed in spreken?'
- Prent 21: 'De sneeuw is weg. Kikker voelt de warme zon op zijn blote kikkervel.' 'Het is lentel!'

BoekStart

Introductie

Gebruik de omstandigheden om dit verhaal te introduceren zodat de belangstelling van de kinderen vanzelf wordt opgeroepen.

- **Het sneeuwt**

Wat is er nu leuker dan dit boek voor de dag te halen als het buiten sneeuwt of als er al sneeuw ligt. Laat de voorkant van het boek bekijken. Wat zeggen de kinderen over wat ze zien? Je hoort welke woorden en begrippen ze al gebruiken.

- **Brr... het is koud**

Ook als er geen sneeuw of ijs is, kan het buiten koud zijn. Praat over welke kleren de kinderen aan hebben in de winter, of ze koude voeten hebben en hoe je het in jullie groep warm maakt.

Voorlezen en praten

Zet het boek op een standaard voor het groepje kinderen zodat ze de prenten rustig kunnen bekijken. Ga er zelf schuin naast zitten om de tekst voor te lezen en je toch de kinderen aan kunt kijken. Pm leest voor aan vier peuters van ongeveer 3 jaar: Jim, Abel, Pien en Rania.

- Pm leest bij prent 12: *Maar Kikker had het koud en kon hun vreugde niet delen (...) en hij strompelde treurig weg.* Ze wacht rustig op wat de kinderen nu te zeggen hebben.
- Pien: 'Hij wil niet meedoen!'
- Abel: 'Hij heeft het koud hoor. Hij is in zijn blootje.'
- Jim: 'Hij heeft toch de das van Eend gekregen?'
- Pm kijkt Rania uitnodigend aan.
- Rania: 'Varkentje zegt dat hij een warme trui aan moet doen.'
- Abel: 'Die heeft-ie niet hoor. Kikker heeft alleen maar die broek met die strepen.'
- Pm: 'We lezen verder dan weten we wat er verder gebeurt'. Stilletjes luisteren de kinderen tot ze zien dat Kikker veilig en wel in bed ligt en zegt: *Wat is de winter toch heerlijk als je lekker in je bed ligt.* 'Hoe komt het dat hij zo lekker in bed kan liggen?'
- Pien: 'Zijn vriendjes zijn erbij!'
- Jim: 'Haas heeft de kachel aangemaakt.'
- Rania: 'Haas leest een boek voor en Varkentje heeft soep gemaakt en breid een trui.'
- Pm: 'En wat doet Eend, Abel?'
- Abel kijkt de prent: 'Niks, die doet niks.'
- Pm: 'Echt niet? Toch wel zeker. Hier staat: *Eend sprak hem moed in.* Hoe zou jij dat doen Kikker moed in spreken?'
- Abel vol vuur: 'Je kunt het Kikker! Zet 'm op! Kop op!'

Verwerken

Kinderen verwerken de inhoud van een boek beter als je na het voorlezen een activiteit doet die goed aansluit bij het boek.

- **Naspelen**

Laat de prenten zien die je samen met de kinderen na kunt doen: vallen op het ijs, schaatsen, hout zoeken, joggen, sneeuwballen gooien, treurig strompelen, moe neervallen, soep koken, voorlezen, breien, vrolijk rondspringen: Hoera! Herhaal al spelende de woorden en begrippen.

- **Schilderen**

De kinderen maken met witte verf een sneeuwschildering op zwart of grijs papier. Daarna schilderen ze op hun eigen manier Kikker met zijn rood-witte broek in de sneeuw. Wat doet Kikker op hun schilderij?